

Răspunsul la o plângere multiplă privind o presupusă încălcare de către Italia a normelor UE privind nediscriminarea și protecția profesorilor cu contract pe durată determinată - scrisoare de închidere

Număr de referință: CHAP (2021)03439

Comisia Europeană a primit un număr mare de plângeri cu privire la nerecunoașterea carierei profesionale a profesorilor din „scuole paritarie” (școli private acreditate) în scopul stabilirii gradului lor de remunerare în momentul ocupării unui post permanent în școlile publice. Cu alte cuvinte, acestor profesori nu li se ia în considerare vechimea dobândită în perioada în care au lucrat la școala privată acreditată.

Reclamanții indică faptul că sistemul național italian de învățământ este format din școli de stat și școli private acreditate. Una dintre categoriile de școli private acreditate sunt „scuole paritarie”, și anume școli plătitoare de taxe care urmează programa școlară de stat. Acreditarea se acordă școlilor private care solicită acest lucru, cu condiția ca acestea să îndeplinească anumite condiții, stipulate de stat, în ceea ce privește, de exemplu, calificările profesorilor. În aceste cazuri, angajatorul profesorilor nu este statul, ci școala privată.

Deși experiența dobândită în anumite categorii de școli private acreditate, cum ar fi „scuole paregiate” și „scuole parificate”, este recunoscută în vederea atribuirii contractelor de învățământ pe durată determinată și pentru stabilirea gradului de remunerare cu ocazia angajării ulterioare în școlile publice, reclamanții subliniază că, în temeiul articolului 485 din Decretul legislativ nr. 297 din 16 aprilie 1994, Ministerul Educației din Italia nu recunoaște această experiență pentru stabilirea gradelor de remunerare ale personalului didactic nou recrutat provenit din „scuole paritarie”.

Comisia a introdus aceste plângeri în registrul central al plângerilor, cu numărul de referință CHAP(2021)03439.

Dat fiind numărul semnificativ de plângeri primite cu privire la acest subiect, Comisia, preocupată să răspundă rapid, să țină la curent părțile interesate și, eventual, să aibă în vedere interesul potențial al unui public mai larg față de problema ridicată de reclamanți, a publicat o confirmare de primire și o scrisoare de preînchidere [pe pagina dedicată de pe site-ul Europa](#).

Ca răspuns la scrisoarea de preînchidere, unii reclamanți au prezentat o înregistrare video la 16 noiembrie 2021.

În plus, unii reclamanți au prezentat, de asemenea, la 17 noiembrie 2021, o scrisoare în care reiau motivele pentru care consideră că Italia a încălcat drepturile profesorilor.

Argumentele prezentate în acest material video din 16 noiembrie 2021 și în scrisoarea din 17 noiembrie 2021 sunt similare cu cele din plângerile inițiale, în special:

1. faptul că nerecunoașterea situației încadrării în muncă a cadrelor didactice din „scuole paritarie” (școli private acreditate) în scopul stabilirii gradului lor de remunerare atunci când intră în serviciul public cu contract pe durată nedeterminată într-o școală de stat încalcă clauza 4 din Acordul-cadru anexat la Directiva privind munca pe durată determinată (Directiva 1999/70/CE).

2. faptul că nerecunoașterea situației încadrării în muncă a profesorilor din „scuole paritarie” (școli private acreditate) în scopul stabilirii gradului de remunerare a acestora

atunci când intră în serviciul public cu contract pe durată nedeterminată într-o școală de stat încalcă dispozițiile Directivei 2000/78/CE.

3. faptul că nerecunoașterea situației încadrării în muncă a cadrelor didactice din „școli paritare” (școli private acreditate) în scopul stabilirii gradului lor de remunerare atunci când intră în serviciul public cu contract pe durată nedeterminată într-o școală de stat încalcă dispozițiile Directivei 2006/54/CE.

4. faptul că nerecunoașterea situației încadrării în muncă a profesorilor din „școli paritare” (școli private acreditate) în scopul stabilirii gradului de remunerare a acestora atunci când intră în serviciul public cu contract pe durată nedeterminată într-o școală de stat nu este în conformitate cu jurisprudența CJUE în cauza C-677/16 Montero Mateos.

Analiza juridică a celor patru argumente invocate de reclamanti

1. Cu privire la respectarea clauzei 4 din Acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată (Directiva 1999/70/CE)

Cele două obiective principale ale Acordului-cadru cu privire la munca pe durată determinată¹ sunt ca lucrătorii angajați cu contracte pe durată determinată să nu fie discriminați în mod nejustificat și să fie împiedicată încheierea de contracte succesive pe durată determinată între același angajator și același angajat pentru aceeași muncă și, în caz de abuz, să fie sancționate.

Clauza 4 din Acordul-cadru interzice angajatorilor să trateze lucrătorii pe durată determinată într-un mod mai puțin favorabil decât lucrătorii pe durată nedeterminată în ceea ce privește condițiile lor de încadrare în muncă, cu excepția cazului în care tratamentul diferențiat poate fi justificat de motive obiective. Cu toate acestea, această clauză nu se aplică discriminării în ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă a diferitelor categorii de lucrători cu contract pe durată determinată.

În mesajul lor video, reclamantii afirmă că principiul nediscriminării a fost încălcat, întrucât anii de serviciu cu contracte pe durată determinată sunt recunoscuți, în scopul stabilirii gradului de remunerare și în scopul mobilității, pentru profesorii din școlile publice, dar nu și pentru personalul didactic din școlile private acreditate de stat care intră ulterior în serviciul public cu contract pe durată nedeterminată.

În esență, reclamantii afirmă că nerecunoașterea situației încadrării în muncă a cadrelor didactice din „școli paritare” (școli private acreditate) în scopul stabilirii gradului lor de remunerare atunci când intră în serviciul public cu contract pe durată nedeterminată într-o școală de stat încalcă clauza 4 din Acordul-cadru.

Acestea se referă în special la liniile directoare ale contractului colectiv de muncă relevant, care exclud luarea în considerare a prestațiilor anterioare efectuate în cadrul „școli paritare” în temeiul articolului 485 din Decretul legislativ 297/94, care se referă la echivalența dintre școlile publice, „școli paritate” și „școli parificate” (însă nu școli paritare). Școli paritate nu existau în 1994. Decretul-lege nr. 250/2005 a stabilit „școli paritate” ca un singur tip de școli nestatale (acreditate) care ar include fostele

---

¹ Acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată, încheiat la 18 martie 1999, anexat la Directiva 1999/70/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 privind acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată, încheiat între CES, UNICE și CEEP, JO L 175, 10.7.1999, p. 43-48.

categorii de școli nestatale (acreditate) (școli autorizate, paregiate, parificate și școli legalmente riconosciute).

Comparația în acest caz este între profesorii care sunt lucrători pe durată determinată într-o școală de stat și profesorii care sunt lucrători cu contract pe durată determinată într-o școală privată acreditată de stat sau, de asemenea, între profesorii care sunt lucrători cu contract pe durată determinată într-o școală paritară și profesorii care sunt lucrători cu contract pe durată determinată într-o școală paregiată și o școală parificată.

Diferența de tratament între un profesor cu contract pe durată determinată și un alt profesor cu contract pe durată determinată în funcție de tipul de angajator, adică școală de stat sau școală privată acreditată de stat, nu intră nici în domeniul de aplicare al Acordului-cadru cu privire la munca pe durată determinată.

În plus, în scopul aplicării clauzei 4 din Acordul-cadru, tratamentul diferențiat trebuie să se datoreze exclusiv statutului de lucrător pe durată determinată. Acest caz nu corespunde celui din situația descrisă de reclamant, întrucât nici profesorii cu contract pe durată determinată, nici profesorii cu contract pe durată nedeterminată din „școli paritare” nu sunt luați în considerare la dobândirea vechimii dobândite în aceste școli atunci când devin profesori permanenți într-o școală de stat.

Prin urmare, Comisia concluzionează că situația reclamantilor nu intră în domeniul de aplicare al Acordului-cadru cu privire la munca pe durată determinată anexat la Directiva 1999/70/CE.

2. Cu privire la respectarea dispozițiilor Directivei 2000/78/CE

Reclamantii susțin că există un tratament diferit între cadrele didactice precare din „școli paritare” și cadrele didactice precare din școlile de stat, chiar dacă ambele categorii fac parte din sistemul național de învățământ și au aceleași obligații legale și contractuale. Ei susțin că acest lucru încalcă dispozițiile Directivei 2000/78/CE.

Cu toate acestea, Directiva 2000/78/CE interzice discriminarea bazată pe o serie de motive enumerate în mod exhaustiv, și anume religia, vârsta, handicapul și orientarea sexuală. Pe baza informațiilor furnizate de reclamant, nu pare să existe o discriminare bazată pe astfel de motive în cazul de față.

3. Cu privire la respectarea dispozițiilor Directivei 2006/54/CE

Reclamantii susțin că există o încălcare a principiului egalității de remunerare pentru muncă egală prevăzut la articolul 141 din Tratatul de la Amsterdam și în Directiva 2006/54/CE. Profesorul pe un post permanent dintr-o școală de stat care a obținut recunoașterea serviciului prestat după recrutarea în calitate de profesor permanent și a serviciilor prestate în calitate de profesor pe durată determinată în școlile publice va fi încadrat într-un grad de salarizare corespunzător anilor de serviciu, în timp ce un profesor permanent dintr-o școală de stat care a prestat servicii în calitate de profesor pe durată determinată într-o „școală paritară” va fi încadrat la un grad inferior, întrucât experiența sa anterioară nu va fi luată în considerare, chiar dacă a lucrat mai mult.

Potrivit plângerilor, acest lucru încalcă principiul egalității de remunerare pentru muncă egală, astfel cum este consacrat în Directiva 2006/54/CE.

Cu toate acestea, Directiva 2006/54 și articolul 157 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene² interzic doar discriminarea între bărbați și femei. Acestea nu interzic discriminarea pe baza motivelor invocate în plângeri. În plus, reclamantii nu susțin existența unei discriminări indirecte între bărbați și femei în situația de care se plâng (de exemplu, din cauza numărului mult mai mare de profesori care provin de la „școala paritară”, care sunt profesori de un anumit sex).

4. În ceea ce privește poziția CJUE în cauza C-677/16 Montero Mateos

CJUE a statuat în cauza C-677/16 Montero Mateos că:

„Clauza 4 alineatul (1) din Acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată, încheiat la 18 martie 1999, care figurează în anexa la Directiva 1999/70/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 privind acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată, încheiat între CES, UNICE și CEEP, trebuie interpretată în sensul că nu se opune unei reglementări naționale care nu prevede nicio indemnizație care trebuie plătită lucrătorilor angajați în temeiul unui contract de muncă pe durată determinată încheiat pentru a acoperi temporar un post pe durata desfășurării procedurii de selecție sau de promovare pentru ocuparea permanentă a postului, precum contractul de *interinidad* în discuție în litigiul principal, la expirarea termenului pentru care a fost încheiat acest contract, în timp ce lucrătorii pe durată nedeterminată au dreptul la o indemnizație în cazul rezilierii contractului lor de muncă pentru motive obiective.”

Situația de fapt din speță se referă la o reglementare națională din Spania care nu prevede nicio indemnizație ce trebuie plătită lucrătorilor angajați în temeiul unui contract pe durată determinată încheiat pentru a ocupa temporar un post în timpul procedurii de selecție sau de promovare pentru ocuparea permanentă a postului, la expirarea termenului pentru care a fost încheiat acest contract, în timp ce lucrătorilor pe durată nedeterminată li se acordă o indemnizație în cazul rezilierii contractului lor de muncă pentru motive obiective.

Acest caz privind plata despăgubirilor nu este legat de plângerea prezentată de reclamant, care este o plângere privind vechimea care nu este luată în considerare.

Concluzie

Plângerea nu intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii.

În cazul în care reclamantii consideră că această practică încalcă legislația italiană, aceștia pot solicita despăgubiri în fața instanței naționale.

După cum au menționat reclamantii, cauza a fost deja înaintată Curții Constituționale, care, potrivit reclamanților, a statuat în hotărârea sa din 30 iulie 2021 că „nu este ilegal ca munca pre-permanentă în școlile private acreditate de stat să nu fie luată în considerare în scopul reconstruirii carierei în școlile publice”. În acest context, autoritățile naționale, inclusiv judecătorii naționali, rămân exclusiv competente să evalueze dacă situația actuală este discriminatorie și să acorde căi de atac adecvate.

În acest context, Comisia a închis această plângere.

---

² Care a înlocuit fostul articolul 141 din Tratatul de instituire a Comunității Europene.